

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣ

(ΛΟΙΠΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΔΟΥΜΑ, υιόν)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο Φρέντ ντέ Περινύ εξιστορεί από μυθιστόρημα αυτό τή ζωή του, αρχίζοντας από τά παιδικά του χρόνια. Διηγείται πώς έμεινε πολύ μικρός, φραγός από γονείς, πώς μεγάλωσε κοντά στη θεία του και τή γιαγιά του, στην έξοχική τους βίλλα, μετά γιά τή λατρεία μέ τήν οποία οί δυο αυτές γυναίκες τόν περιέβαλαν, γιά τά μυστικά του χρόνια στό κολλέγιο, γιά τή φίλια του μέ τόν νεαρό 'Ιρλανδό καθηγητή του Ο'Κέντ, και λέει πώς μετά τό θάνατο τής γιαγιάς του και τής θείας του, έμεινε μόνος στόν κόσμο και πήγε στό Παρίσι, όπου είχε ακόμα τόν εξάδελφό του 'Εκτορά ντέ Μαλεζέρ και τή γυναίκα του Μαρία-Τερέζα. 'Η Μαρία - Τερέζα, μόλις τόν ξαναθέλει, αρχίζει νά τού φέρταει μ' έναν περίεργο και προκλητικό τρόπο, πράγμα που κάνει τό νέο ν' άνησυχούη και νά ζητήσει ν' άπομακρυνθώ άπ' αυτή, γιάτι νουίδει κι' ό Ιβιος ότι ή εξάδελφη του τόν τραβάει άκατακίτητα. Μά τού κάκου, γιάτι ή ανάγκη μιάς σφεγγής, μιάς άγάπης πού τού λείπει, τόν ριχνεί, χωρίς νά θέλη κι' ό Ιβιος, στην άγκαλιά της. Κι' αρχίζει άπότοτε ένα πάθος, πού βάσταξε τρία δόκλαρα χρόνια, τρία χρόνια βασανισμένα γιά τό φτωχό Φρέντ, ό οποίος κάθε άλλο παρά γιά τέτοιους ένόχους έρωτες ήταν πλασμένος.

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

'Η Κλάρα συμβόλιζε γιά μένα τήν αντίθεσι αυτού πού θά έπρεπε νά κάνω μ' αυτό πού έκανα. "Εδίνε συχνά μέ κζωντανή μορφή στις τόψεις μου. Δέν θά τήν ξαναιδώ ποτέ άσφαλώς, μά ή εξομολόγησίς μου δέν θά ήταν πλήρης, άν ή ανάμνησίς της δέν εύρισκε θεσί σ' αυτή.

Δέν μού μένει παρά νά σημειώσω ένα σημαντικό περιστατικό: Τή διακοπή τών θρησκευτικών μου συνηθειών. Δέν μπορώ νά πώ πώς έγασα, τή πίστι μου. Τήν πίστι του δέν τή χάνει κανείς ποτέ. Αυτόι πού λένε πώς τήν έγασαν δέν είχαν ποτέ πίστι. Είνε ή δέν είνε κανείς πιστός, αυτό είν' όλο. "Οποιοσ δέν είνε πιστός, δέν νομίζει τ'ν ανάγκη νά ποσεύσεται. 'Ο πιστός προσεύχεται παντού και πάντοτε, παρ' όλα όσα κι' άν τού συμβαίνουν. Λοιπόν, έγώ προσεύχόμουν πάντοτε... 'Απειχα μόνον άπ' τις εξωτερικές έκδηλώσεις τής πίστεως. Μά ή φλόγα τής λατρείας είχε χλωμιάσει αυτό δέν σήμαινε πώς είχε σβήσει έντελώς.

Λοιπόν, νά ποιά ήταν ή ζωή μου τά τρία αυτά χρόνια: "Ενωίωθα τή θέλησί μου ύποταγμένη σέ μιά άλλη θέλησι πιά δυνατή. Είχα βέβαια πάντα μιά έπιθυμία αντίστασως, μά ή αντίστασι μου αυτή έσβηνε πριν ακόμα έκδηλωθώ. 'Επίσης αισθανόμουν δέν ξέρω πεία υπερδεμένη άγάπη γιά τή γυναίκα πού μ' έκανε νά ύποφέρω έτσι, μά πού μού χάριζε άσύγκριτες αισθηματικές συγκινήσεις και πού προπάντων μ' άγαπούσε!

Μέσα σ' αυτά τά τρία χρόνια ουτ' ένα πρωί δέν εζύπνησα χωρίς νά καταραστώ τήν άδυναμία μου, χωρίς νά πώ στόν εαυτό μου: Δέν θά έγω τό θάρρος νά φύγω σήμε: Νά έγκαταλείψω αυτό τό άμαρτωλό παρελθόν: "Μά, άλλοιμονο! κι' ή μέρα αυτή τελείωνε όμοια μέ τις άλλες, άδειαν ή ένοχη. Δέν θά είχα ξεφύγει άπ' τήν άπελπισία, άν δέν με έσωζε άπ' αυτή ένα προαίσθημα: "Αυτός ό καιρός είναι καιρός άναμωνης — έλεγα. 'Α σ φ α λ ώ ς τά περιστατικά τής ζωής θα δώσουν ένα τέλος στη ζωή πού κάνω». Και πραγματικά, ένα γεγονός πού δέν τό πρόβλεπα ώστόσο καθόλου, επέσπευσε αυτό τό τέλος.

Φύλαξα άσβηστη μέσ' στο μωλό μου τήν τελευταία έρωτική μου συνάντησι μέ τή Μαρία — Τερέζα. Είχε ως θέατρο τό μι-

κρό σαλόνι του μεγάρου Μαλεζέρ, όπου ή εξάδελφη μου πρό τριών ετών είχε άποθέσει στό μέτωπό μου τό πρώτο της φίλημα.

"Εκείνο τό άπομειήμερο τού 'Ιουνίου σκόρπιζε χρώματα ρουσσο και χρυσομένα 'Απ' τό άνοιχτό παράθυρο, τού όποιου ή κουρτίνες άλαφροσάλευαν, φαινόντουσαν τά φυλλάδια τών μεγάλων δέντρων τού κήπου πού ό άνεμος τ' άρκοικοούσε. "Όπως πάντα, στη γαλήνια αυτή γωνιά τού Παρισίου, οι όρμουβοι ήταν λιγοστοί, μά ό κήπος άντηχούσε από τά τετριμματα τών πουλιών.

Στήν άρχή έγώ καθόμουν σ' ένα καναπέ κ' ή έρωμένη μου καθισμένη άπέναντί μου, μού έριχνε ματιές ξαφνιασμένες και πονεμένες, όπως πάντα. σάν ναπορούσε πού δέν τήν καλούσα κοντά μου...

"Επειτα, σηκώθηκε μόνη της κ' ήρθε και γονάτισε μπροστά μου...

"Ετσι αρχίζαν πάντα ή έρωτικές μας στιγμές... "Επειτ' από τά πρώτα φίλήματα, πλησιάζαμε πιά στη μοναδική στιγμή πού κάθε έχθρα μεταξύ μας γαλήνευε μέσα στην έρωτική παραφορά.

"Ενα αισθημα εύγνωμοσύνης προς τή μοίρα πού μού παραχωρούσε τή μοναδική αυτή στιγμή εύτυχίας μέ πλημμύριζε. "Ανάγκασα μέ γλυκύτητα τή Μαρία—Τερέζα νά μού δείχνιν τό πρόσωπό της, νά ύψώνη προς έμένα τά όπεροχα μαύρα μάτια της, τά πλημμυρισμένα από δάκρυα.

Δάκρυα γυναικεία! Τά πάντα χάνονται μέσα σ' αυτά, ή θέλησί μας, ή έξεγέρσεις μας, ή έχθρα μας.

Πώς μπορούσα ν' βρω μά λέει μομφή γιά τό φτωχό λεπτό π' άσμα πού βρισκόταν σωριασμένο μπροστά στά πόδια μου, βλέποντας αυτά τά δάκρυα πού κυλούσαν άργά επάνω στό χλωμό αυτό πρόσωπο:

"Εσκυφα προς τά κλειστά χείλη τής Μαρίας — Τερέζας και κόλλησα σ' αυτά τά δικά μου, γιά πολλή ώρα... Κ' ένοιωθα τήν ταραγμένη καρδιά τής έρωμένης μου νά χτυπά επάνω στην λεπτή έπιθερμίδα τού σώματός της...

"Εξαφνα, ένας πνιγμένος στεναγμός πού άκούστηκε κοντά μας, μάς έκανε νά συνέλθουμε και' οί δυο άπ' τήν έκστασι μας και νά κυτάζουμε τρομαγμένοι προς τό μέρος άπ' τό όποιο άκούστηκε ό στεναγμός.

"Ο 'Εκτορ ντέ Μαλεζέρ ήταν εκεί, άνάμεσα άπ' τό παράθυρο κι' από μας.

Δέν ένοιωσα ούτε φόβο, ούτε έκπληξι στό αντίκρουμά του. Αισθάνθηκα μόνο ένα βαθύ οίκτο γιά τό δυστυχισμένο σύζυγο, τού όποιου ή άφωνη άγωνία μέ κατηγορούσε γιά τό έγκλημα μου πιά σκληρά από κάθε κουβέντα.

Είχε σπρηχθί στόν τοίχο γιά νά μήν πέση κάτω.

Μάς κύταξε χωρίς νά σαλεύη καθόλου.

"Η Μαρία Τερέζα σηκώθηκε και κύταξε μιά στιγμή τό σύζυγό της, μέ μάτια, στα όποια τά δάκρυα είχαν ξαφνικά στεγνωσει και στα όποια έλαμπε τώρα ένα βλέμμα γεμάτο προόκλησι και περιφρόνησι. "Επειτα βγήκε άργά και πήγε στην κάμαρή της.

"Όταν βρέθηκα μόνος, πλησίασα τόν 'Εκτορά και βρήκα τή δύναμι νά τού πώ:

—Κύριε, είμαι ό μόνος ένόχος. Σάς άκούω. Τί θέλετε νά κάνω;

Μού έριχνε ματιές ξαφνιασμένες και πονεμένες...

Ένας Έρωτευμένος

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

Τα δάκτυλα του δεξιού του χεριού πιάστηκαν σπασμωδικά από το γαϊάκι του σακκακιού μου. Νόμιζα ότι θα με χτυπούσε κι' ή σκέψις ότι θα το ύφιστάμην αυτό χωρίς αντίσταση, μου πάγωσε το μυαλό κι' έκανε το μέτωπό μου να πλημμυρίσει από κρύο ιδρώτα.

Μα άμέσως σχεδόν τόν ειδα να φέρνη τὸ ἄλλο του χέρι στήν καρδιά του.

—Υποφέρε, είπε. Έσεεις οι δυο με σκοτώνετε.

Και πιάστηκε από μένα τόσο δυνατά, ὥστε ἔνοιωσα τὸ νύχια του να χώνονται στὸν ὦμο του. Συγχρόνως ψιθύρισε:

—Κράτησέ με!..θὰ πέσω...

Τὸν βοήθησα να καθήση στὸν καναπέ, στὸν ὁποῖο πρὸ ὀλίγου ἀκόμα, ἡ Μαρία Τερέζα κι' ἐγώ, ἀλλάζαμε τὰ χάρδια μας. Χώθηκε σ' αὐτόν, μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ πίσω, μὲ τὸ χέρι του σὸ τὸ μέρος τῆς καρδιάς.

Βλέποντάς τον ἔτσι σκέφτηκα: «Πόσο εἶνε γέροσι!»

Συγχρόνως τὸν ρώτησα:

—Νὰ φωνάξω κανέναν ὑπηρετή;

—Εκεῖνος μοῦ ἔγνεψε ἀρνητικά.

Μεῖναι μερικὲς στιγμὲς ἔτσι, ἐγὼ ὄρθιος καὶ κυττάζοντάς τον κι' αὐτὸς ἔξαπλωμένος στὸν καναπέ, ἔκμηδενισμένος κυριολεκτικά.

Σὲ λίγο, λίγο αἶμα χρωμάτισε τὰ σβησμένα μάγουλά του. Σηκώθηκε, καταβάλλοντας μιὰ δυνατὴ προσπάθεια, κι' εἶπε:

—Μοῦ φαίνεται, πὼς οὐτε αὐτὴ τὴ φορά δὲν θάρθει τὸ τέλος... Εἶνε καταπληκτικὸ πόσο συχνὲς ἔγιναν οἱ κρίσεις μου ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα. Πρὸ ὀλίγου, ἔνοιωθα τὴν ἐντύπωσις ὅτι ἡ καρδιά μου, μοῦ τραβιόνταν ἀργὰ ἀπ' τὸ στήθος μου κι' ἔτι ὅλες ἡ ἴνες ποὺ τὴν συγκρατοῦσαν ἀπ' αὐτό, κορόντουσαν μιὰ μιὰ. Τώρα, δὲν τὸ νοιάζω πιά. Εἶνε σὰν νὰ μὴ συνέβη τίποτε... Νὰ, κύττα ἐδῶ, Φρέντ...

Καὶ παίρνοντας τὸ χέρι μου, τὸ ἔβαλε σὸ μέρος τῆς καρδιάς. Τὸν ἄφησα νὰ κἀνὸν ὅ,τι θέλει. Θαύμαζα αὐτὸ τὸν ἐγωισμό τοῦ φυσικοῦ πόνου, ποὺ εἶνε πῶς δυνατὸς ἀπ' τὰ πάντα... —Εἶν' ἀλήθεια, εἶπα. Δὲν διακρίνω τίποτε.

Ὁ Ἔκτωρ ἀνέπνευσε δυὸ φορές βαθεῖα κι' ἔπειτα εἶπε:

—Ἐλα νὰ καθήσεις κοντά μου.

Ἐγὼ ὑπάκουσα.

—Ἄκουσε, Φρέντ, μοῦ εἶπε τότε.

Δὲν θὰ σ' ἐρωτήσω : Ἐσαι ὁ ἔραστής τῆς γυναίκας μου; Βρισκω αὐτὴ τὴν ἐρωτήσι ἀνόητη καὶ σκληρὴ. Ἐξ ἄλλου δὲν πιστεύω νὰ εἶσαι ὁ ἔραστής της.

Στάθηκε μερικὲς στιγμὲς κυττάζοντάς με, μὲ τὸ σβησμένο του βλέμμα κατὰ βλέπω πάντοτε τὰ δυὸ του γκριζὰ μάτια, προσηλωμένα ἐπάνω μου. Ἄπορῶ κι' ὁ ἴδιος πῶς δὲν ἀναπήδησα, πῶς δὲν φώναζα: «Ναί! Εἶμαι ὁ ἄθλιος ποὺ δὲν πιστεύετε πῶς εἶμαι...». Τὰ λόγια πνιγνόντουσαν σὸ ἀρρυγγά μου. Ἰπέφερα φριχτά.

Ὁ Ἔκτωρ ἐξακολούθησε :

—Ὅχι...δὲν πιστεύω πῶς εἶσαι ὁ ἔραστής τῆς γυναίκας μου. Ἐλιγὼ πῶς αὐτὸ ποὺ εἶδα ἦταν ὄλο καὶ πῶς δὲν ἦθα πολὺ ἀργά.

—Ἐξάδελφ μου...τραύλισα.

—Βλέπεις δὲν θέλω νὰ σὲ κατηγορήσω... ἐξακολούθησε ὁ Ἔκτωρ. Μοναχὰ σοῦ ζητῶ νὰ σεβαστῆς τὴν τιμὴ μου καὶ νὰ μὴ κἀνῆς νὰ σὲ σματηρίσω ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸν ἄσχημο κατήφορο ποὺ παρεούρηθες. Θυμῆσου, παιδί μου, ὅτι ποτὲ δὲν σοῦ ἔκανα τίποτε ἄλλο ἀπὸ καλὸ. Μόνος ἐγὼ βρισκόμουν κοντά σου σὰ διάφορα πένθη σου. Σ' ἀγαποῦσα σὰν παιδί μου κι' ὀνειρευόμουν νὰ θέσω στὴ διάθεσι τῆς νεότητός σου τὴν πεῖρα τῆς ζωῆς ποὺ τὴν κέρδισα, ἔπειτ' ἀπὸ τὴν ἀπογοητευτικὴν. Δὲν φταίω ἐγὼ ἂν δὲμ τὸ κα-

τάρωσα. Πάντως ἐσὺ πρέπει νὰ μ' ἐυγνωμονῆς κάπως κι' αὐτό.

Ἄναλύθηκα σὲ δάκρυα καὶ ψιθύρισα:

—Τι θέλετε νὰ κἀμῶ...θὰ τὸ κἀνω...ἀμέσως.

—Πρέπει νὰ φύγῃς, μοῦ ἀπάντησε ὁ Ἔκτωρ. Πρέπει νὰ πᾶς σ' ἕνα μέρος ὅπου ἔχει νη νὰ μὴ μπορῆ νὰ σ' ἀκολουθήσῃ.

Συλλογίστηκα ἀμέσως τὸ ἐξοχικὸ μου σπίτι σὸ Πλουί, ποὺ μοῦ φάνηκε σὰν ἕνα ἄσυλο ἀπαρβαστο.

—Ἔστω, ἀπάντησα, σκουπίζοντας τὰ μάτια μου, θὰ φύγω. Καὶ σηκώθηκα.

Χωρὶς νὰ τολμῶ νὰ δώσω τὸ χέρι μου στὸν κ. ντὲ Μαλεζέρ, ἐπρόσθεσα:

—Χαίρετε!

Ὁ Ἔκτωρ, χωρὶς νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ, πλησίασε τὴν πόρτα ποὺ ἡ Μαρία Τερέζα φεύγοντας εἶχε κλεισθῆ πίσω της κι' ἄφου, γκράστηκε...Ἐγὼ τὸν κύτταξα. Σὲ λίγο ὁ ἐξάδελφός μου ξαναγύρισε πρὸς ἐμένα καὶ εἶπε:

—Ἐμπρός, ἄς χωρίσουμε...Πρέπει ν' ἀσκοληθῶ μὲ τὴ Μαρία Τερέζα.

Καὶ μοῦ ἀνοίξε τὴν ἀγκαλιά του, στὴν ὁποία ρίχτηκα χωρὶς νὰ προφέρω λέξι. Γιά μιὰ στιγμὴ, μ' ἔσφιξε ἐπάνω σὸ στήθος του. Ἐπειτα μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ ἀπομάκρυνε ἀπὸ κοντά του, λέγοντάς:

—Ὅχι ἀδυναμίες...Φύγε.

Βγῆκα ἀπὸ τὸ μικρὸ σαλόνι, κατέβηκα τὴ σκάλα κι' ἔφτασα στὸν ἀντιβλάτο τῆς εἰσόδου, χωρὶς νὰ γυρίσω τὸ κεφάλι μου πίσω.

Ἐκεῖ, ἕνας ὑπηρετῆς ἦρθε καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ ἔπανώφρι μου καὶ τὸ μπαστούνι μου.

Καθὼς μοῦ ἀνοίξε τὴν πόρτα, ἡ Μαρία Τερέζα παρουσιάστηκε σὸ κατῶφλι τῆς τραπεζαρίας.

Μοῦ εἶπε μὲ φωνὴ στεγνὴ, χωρὶς νὰ δεῖχνε ὅτι ἀντιλαμβάνεται τὴν παρουσία τοῦ ὑπηρετοῦ:

—Φεύγει;

Δὲν τῆς ἀπάντησα. Μά, μηχανικά, τὴ χαίρετῃ.

Ἐκεῖνη μὲ ξαναρώτησε:

—Φεύγει;

Συγχρόνως, τὴν εἶδα νὰ κλονίζεται καὶ νὰ πέφτῃ στὴν ἀγκαλιά τοῦ ὑπηρετῆ, ὁ ὁποῖος ἔτρεψε νὰ τὴ συγκρατήσῃ...

Γιά μιὰ στιγμὴ δίστασα κ' ἔκανα νὰ τρέξω κοντά της... Μά ἡ θέλησί μου νίκησε...

Ἐκλείσα τὴν πόρτα πίσω μου κ' ἔφυγα...

VII

Μπορῶ νὰ βεβαιώσω ἐδῶ πῶς ἔβαν ἐξαγορίασὰ σὸ σπῆτι μου σὰν ἕνα πουλὶ πηλωμένο ποὺ σέρνει τὰ φτερά του καὶ χάνει διαρκῶς αἶμα, δὲν σκέφτηκα οὐτε στιγμὴ ἂν ἔπρεπε νὰ κρατήσω ἢ ὅχι τὴν ὑπόσχεσι τῆς ἀναχωρήσεως ποὺ ὁ ἐξάδελφός μου μοῦ εἶχε ἀποσπᾶσει. Ἦμουν ἀποφασισμένος νὰ φύγω ἀμέσως... Κ' ἡ φυγὴ μου αὐτὴ μοῦ ἔκανε τὴν ἐντύπωσι μιᾶς ἀπελευθερώσεως.

Θὰ ἔφευγα λοιπὸν καὶ θὰ πήγαινα σὸ Πλουί, θὰ ξαναγύριζα, ἐξαγνισμένος ἀπὸ τὸν πόνου, στὴν ἀγαπημένη χώρα, στὴν ὁποία χωρὰ, τὴν ὁποία δὲν εἶχα τολμήσει νὰ πατήσω ὅσο ἦμουν ἔνοχος. Ἐξέβαθα τώρα τὶς ἀναμνήσεις καὶ τὰ πορτραῖτα ποὺ μοῦ θύμιζαν τὸ παρελθὸν καὶ ποὺ τὰ εἶχα κρῦψει γιὰ νὰ μὴ ἀνακαταστῆται στὴν κακὴ μου ζωὴ. Φιλοσοφία τὶς λευκὲς μοῦσκες τῆς γιανιᾶς μου καὶ τῆς θείας μου. Φιλοσοφία τὸ

Κυττάζαμε κ' οἱ δυὸ τρομαγμένοι πρὸς τὸ μέρος ἀπ' τὸ ὁποῖο ἀνοήστηκε ὁ στεναγός.

τζάμι που σκέπαζε τις εικόνες τους. Και μου φαίνονταν ότι κι' αυτές μου ανταπέδιδαν τα φιλήματα μου και με συγχωρούσαν...

Γιά να κάνω αμετάκλητη τη απόφασί μου, άηγγεила τη λεγραφικός στο γέρο φύλακα του Πλουί τόν Ζύσι, ότι θά έφταναν τη μεθεπομένη τόν βράδυ. "Επειτ' από πολλούς διαταγμούς, απόφασισ να κρατήσω τόν διαμερίσμα μου στο Παρίσι κι' απαγόρευσα στο θυρωρόνά δώση τη καινούργια μου διευθυνσι σ' όποιον τή ζητούσε. "Ολ' αυτά με είχαν έρθεισιν υπερβολικά κ' έκεινον τόν βράδυ άργησα πολύ να κοιμηθώ. Μά τήν επομένη ζήτηνησα άργά. Πρόσεξα τότε ότι όλος ο έρεθισμός μου είχε πέσει. "Ωστόσο διατηρούσα τήν απόφασί μου να φύγω. Μονάχα κατά τήν διακοκεια τής νύχτας, ίσολι είχαν ύφανθη μυστηριωδώς πού μ' έδεναν μ' αυτό τόν Παρίσι όπου είχα άγαπήσει, ύποφέρει, και κλάψει, όπου, με λίγες λέξεις, είχα γίνει άνθρωπος. Κ' ένοιωθα ότι αυτοί οι ίσολι, συντριβόμενοι, θ' άποσπούσαν καθένας ένα μικρό κομμάτι τού έαυτού μου. Γι' αυτό, με άρκετη θλίψη, έκανα τις προετοιμασίες. Μερικά βιβλία, τά ένθυμα τής γιαγιάς μου και τής θείας μου, τά ρούχα μου, αυτά όλα θάπαιρνα μαζί μου.

Τελείωσα κατά τις τρεις τόν άπόγευμα. Τότε θέλησα ν' άποχαιρηθώ τόν Παρίσι, όπως είχα άποχαιρηθείσιν. Άλλοτε τόν Πλουί. "Εξ άλλου μου έμενε άκόμα κάτι να κάνω. "Εξέτασα προσεχτικά τη συνείδησί μου και άντελήφθην ότι ή πίστις δέν είχε έξαφανιστή άπ' αυτή, ότι ζητούσε να ζαναήση, ζήτηνη έμεν από τόν δυνατό χτύπημα πού είχε ύποστη. Γιά να σημάδεψω καλύτερα τόν τέλος αυτής τής περιόδου τής ζωής μου, απόφασισα να εξομολογηθώ.

Πήρα στήν τύχη τούς δρόμους κι' αυτοί μ' ώδήγησαν μου-ραία πρós τόν σπύ τών Μαλεζέρ, όπου τήν πόρτα χθές άκόμα είχα διασχίσει για τελευταία φορά. Μά τώρα δέν τολμούσα να τήν πλησιάσω.

"Απόδ περιπλανήθηκα άρκετη ώρα στους έρημους δρόμους, μία άπλη έκκλησία πού τήν είδα άνοιχτή με τράβηξε με τήν έρημιά τής. Μπήκα μέσα. Τή βρήκα πιό φτωχική άκόμα τόν έσωτερικό τής με τά ζύλινα καθίσματα τής και τόν φτωχικό σταυρό τής. Μιά φτωχή γριούλα προσευχόταν σε μία γυναιά.

Προχώρησα στο ιερό όπου βρήκα ένα νεαρό ιερέα να ταχτοποιή μερικά τεχνητά λουλούδια σ' ένα βάζο. Τόν παρακάλεσα να μ' άκούση. "Άμέσως έκείνους με ώδήγησε στο έξομολογητήριο και κάθισα κοντά μου. "Η συνομιλία μας βάσταξε μία ώρα σχεδόν. Τού έκμυστηρήθηκα όλα τά σφάλματά μου με μ' άνέκφραστη άνακούφισι. Θαύμαζα, μέσα στη διακριτικότητα τών έρωτήσεων πού μου έκανε ο άββάς, μέσα στη σταθερότητα τών συμβουλών του, τή δύναμη τής ψυχολογικής διδασκαλίας πού ή καθολική έκκλησία δίνει στους ιερείς τής. "Άνέλυσα άμέσως τη ψυχική μου κατάσταση πού τη νόμιζα τόσο μπερδεμένη και πού είπε αυτά τά λόγια πού μου φάνηκαν πολύ βαθειά : "Νομίζω ότι θά θριαμβεύσετε, γιατί δέν έχετε άγάπη πρós τήν άμαρτία.»

Ξαναγύρισα άργά στήν κατοικία μου συγχωρημένος, γαλήνιος και θλιμμένος. Μου φαίνονταν άδύνατο να μείνω έστω και μία βραδυά άκόμα μέσα σ' αυτό τόν σπίτι, όπου ή ζωή μου δέν είχε καμιά θέσι πιά. Τό έξπρξ έφευγε για τόν Ρουέν στις όχτώ και θάρτανε εκεί στις δέκα. "Εστειλα λοιπόν τις άποκεμές μου στό σταβέι.

Πρίν φύγω απόφασισα να καταστρέψω ότι έμενε από τόν παλιό μου έρωτα. "Εβγάλα από τόν πορτοφόλι μου μία φωτογραφία τής Μαρίας—Τερέζας, τά γράμματα πού μου είχε στείλει και μία μπουκλα από τά μαύρα μαλλιά τής. "Άρριξα μέσ' στο τζάκι, επάνω σ' ένα σωρό από έφημεριδες και χαρτιά, και τούς έβαλα φωτιά. "Ετσι κήκαν κι' αυτά τά νοσηρά λείψανα τού έρωτά μου.

Μά, όταν άκουσα τόν τσίρισμα τών αλλιώων, μου φάνηκε πώς μία βελόνα μου τρυπούσε τήν καρδιά.

ΤΡΙΤΗ ΕΠΟΧΗ

Κι' όταν άκόμα βρισκόμουν στο Παρίσι, δέν είχα πιστέψει ποτέ πώς άγαπούσα πραγματικά τή Μαρία—Τερέζα. Λίγες μέρες στο Πλουί, έφτασαν για να με πείσουν πώς αυτό ήταν άλήθεια. Καθώς δρασκελίσα τόν κατώφλι αυτού τού άσούλου, όπου είχα περάσει τις πιό γαλήνες κ' εύτυχισμένες ήμέρες μου, αίσθανθήκα τόν έαυτό μου, για πρώτη φορά έπειτ' από τόσο καιρό, έξασφαλισμένο από τόν κίνδυνο μιας καινούργιας πτώσεως, άν όχι από τις τύψεις κι' από τόν πονο.

"Εγκατεστάθηκα μέσα στήν κάμαρα τής γιαγιάς μου. "Ο όριζόντες πού έβλεπα από τόν μπαλκόνι τής, ήταν ο ίδιος πού

έκεινη επί τόσα χρόνια είχε άντικρύσει. Τά χέρια τής είχαν άγγιξει τ' άντικείμενα πού με περιστολιζαν. Κοιμώμουν στο ίδιο κρεβάτι όπου έκεινη είχε ύποφέρει και πεθάνει.

Τις επομένες ήμέρες, άφησα τόν έαυτό μου να τόν κυριεύσουν ή παλιές έντυπώσεις... Δέν ήρθαν όλες άμέσως... "Επρεπε πρώτα να *προσανατολισθώ*, πούλικά άλλους γνώριμα, στα όποια ή άπουσία είχε ξεμάθει τόν δρόμο τής καρδιάς μου. Ξαναγύριζαν μία-μία, άπροσδόκητα, και κάθε φορά ένοιωθα τήν ίδια έκπληξι πού νοιώθει κανείς όταν συναντάει έξαφνικά στο στρίψιμο ενός δρόμου ένα φιλικό προσώπο, τόν όποιο έχει χρόνια να ιδή.

Καθόμουν κάτω άπ' τις άναδενδρώσεις τού κήπου, όπου ή χλόη μαύριζε τις πλάκες κ' έκει, επί πολλή ώρα, όνειροπλούσια στήν τύχη. "Εξαφνα κάτι έπαλλε μέσα μου : "Ηταν ή ψυχική χορδή πού είχε άτονήσει και πού ξαναγινοταν ελασθητή. "Η ξεχωριστή μωρωδιά μιας γωνιάς τού πάρκου, τόν χρώμα ενός δειλινού, τόν φως τού ήλιου πούπεφτε σε μία από τις κάμαρες τής επαύλεως μου έδιναν δυνατές συγκινήσεις, και κάθε φορά πού συνέβαινε κάτι τέτοιο ένοιωθα τόν έαυτό μου ν' αλλάζει λίγο και να μοιάζει περισσότερο με τόν στοχαστικό, τόν γαλήνιο και τρυφερό παιδί πού ήμουν άλλοτε. Αυτό τόν ξαναρχνισμα τής παλιάς μου ζωής, αυτή ή άπολύτρωσι από μία ύπαρξι παραγμένη, είχε ως αποτέλεσμα (ντρέπομαι λίγο να τόν πώ) βρομάδες δολόκληρες σχεδόν εύτυχισμένες για μένα. Να... ή σκέψι ότι δύο πλάσματα ανθρώπινα,—δυσ πλάσματα πού μ' είχαν άγαπήσει—ύπέφεραν έξέ αλίτια μου, ήταν για μένα λιγότερο δυνατή από τη γλύκα τής ψυχικής μου γαλήνης. Τό άγαπημένο μακρυνό παρελθόν είχε σκεπαστή τόν κακό πρόσφατο παρελθόν.

"Ως στήν άρχή είχα φοβηθή μία εξαφνική άφιξι, ή μία έπιστολή τούλάχιστο τής Μαρίας—Τερέζας. Μά καθώς δέν έρχονταν τίποτε, ήσυχάζα. "Εκανα αυτό τόν έγωιστικό συλλογισμό άφου δέν μου γράφει, αυτό σημαίνει πώς κ' έκεινη πήρε τήν απόφασι ότι ο χωρισμός μας, είναι όριστικός. Για γνώρισα τότε ήμέρες γαλήνης, γνώρισα τη γλύκα τής ζωής πού ξαναρχεται, σαν τους άναρρυνόντες. "Εγραφα στον Φράνσις "Ο Κέντ μία έπιστολή μελαγχολική, μά σταθερή, στήν όποια τού έλεγα ειλικρινώς : "Νομίζω πώς σ'ώθηκα."

Και αυτός μου άπάντησε σε λίγες ήμέρες : "Ώραϊα. Να πού ή δοκιμασία τελείωσε. Μά φαντάζεσαι ότι στήν ηλικία σου μπορείς να ζής μόνος στο Πλουί, χωρίς να κάνεις τίποτε άλλο παρά να όνειροπλήης ; Βρες μία άόχολια, γιατί άλλους σε δύο μήνες τού πού θά βρισκείσαι πάλι στο Παρίσι..."

Κατάλαβα πώς είχε δικηο. Και γι' αυτό απόφασισα άμέσως να προλάβω τήν πληξι και τήν κόυρασι. Κανόνισα λεπτομερώς τήν χρησιμοποσι των ήμερών μου. Οι περιπατιο με τόν άλογο και τόν διάβασμα άπασχολούσαν ένα μέρος τους. Μά δέν ήταν αυτό έργασια. "Αποφασισα λοιπόν ν' άποσιωθώ στην γεωπονία. Τόν συμπόλιμο τής ένοικιάσεως ενός μεγάλου ύποστατικού μου έξηρτάτο άπ' τόν Πλουί είχε τελειώσει. Τό μετέβαλα λοιπόν σε άγρόκτημα για να κάνω εκεί διάφορες δοκιμές. "Η μέρες έτσι περνούσαν γρήγορα κι' ή μοναξιά δέν βάρυνε ούτε στιγμή.

"Ενα πρωί ξαναγύρισα στο Πλουί, έπειτα από ένα μακρυνό περίπατο με άλογο, όταν στη σττροφή τού δρόμου τού Σαιντ-Αιν.άν, διασταυρώθηκα μ' ένα άμάξι, τού όποισου ο άμαξάς με χαίρετσε... Κύτταξα τότε διακριτικά μέσα στ' άμάξι και είδα πίσω από τόν τζάμι του τόν προσώπο μιας ήλικιωμένης γυναιάς, πού δέν μου φάνηκε άγνωστο. "Επειτα θυμήθηκα : ήταν ή κ. Ντυσατελιέ, ή μητέρα τής παιδικής μου φίλης Βαλεντίνης, ύποκομήσσης τώρα νεά Σαιν-Ζερύ.

"Άμέσως ή σκέψι μου άρχισε να πλανιέται γύρω άπ' τήν άνάμνησι τής Βαλεντίνης, τών παιχνιδιών μου μαζί τής και τής πρώτης μας μεταλήψεως. "Όταν όμως ξαναγύρισα στο Πλουί, μία μακριά συζήτησι με τόν άγρονόμο μου, μ' έκανε να ξεχάσω τη συνάντησι μου.

Μά τήν άλλη μέρα, κατά τη μία, καθώς διάβαζα μπρός στο παράθυρο μου, ένας θορυβος φωνών άκούστηκε έξαφνα από τήν είσοδο τής επαύλεως, πού για μία στιγμή έπαψε και έπειτα ξαναρχισε στη σκάλα. Αυτές οι φωνές φαίνόντουσαν σαν να φιλονικούν. Ξεχώρισα τις φωνές τής καμαριέρας μου και τού ύπρηρέτου μου. Μά ή τρίτη φωνή τίνος ήταν ; Μήπως ή Μαρία Τερέζα είχε 'ρθή εξαφνικά ;

Τέλος ή πόρτα μου άνοιξε άξαφνα κι' άντίκρυσα ένα θάμακα άρκετά κωμικό.

Είδα μου χοντρή κυρία με μαλλιά γκρίζα, τήν όποιαν δέν ή ανανώριζα, άν δέν τήν είχα δη και χθές στο άμάξι τής. "Ηταν ή κυρία Ντυσατελιέ,

(Άκολουθεί)

Βρήκα ένα νεαρό ιερέα να ταχτοποιή μερικά τεχνητά λουλούδια σ' ένα βάζο...